Outi Nietola 21.3.2018 25/18/L/A

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Asia: HE 180/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Pyydettynä lausuntona Hallituksen esitykseen eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuudella on yli 150 tuotantolaitosta eri puolilla Suomea. Toimialan kuljetukset Suomen sisällä ovat noin 80 miljoonaa tonnia vuodessa, josta 75 % on tiekuljetuksia ja loput pääosin rautatiekuljetuksia. Metsäteollisuuden uudet investoinnit lisäävät toimialan puunkäyttöä 10 miljoonalla kuutiolla, ja kuljetusmääriä useita miljoonia tonneja vuositasolla. Kuljetusmuotojakaumien pysyessä ennallaan suurin kasvu kohdistuu todennäköisesti tiekuljetuksiin. Logistiikan kustannustehokkuus ja toimitusvarmuus ovat metsäteollisuuden kilpailukyvyn keskeisiä elementtejä.

Tieliikennelain uudistamisen tavoitteiksi on mainittu lainsäädännön tulkinnanvaraisuuden ja puutteiden poistaminen ja lainsäädännön saattaminen johdonmukaisemmaksi kokonaisuudeksi. Välttämättömäksi tavoitteeksi on nostettu automaation ja tiedon hyödyntämisen tarpeiden huomioon ottaminen. Metsäteollisuus pitää yleistavoitteista kannatettavina mutta haluaa korostaa, että liikenteen digitalisaatio ja automatisaatio edellyttävät toimivaa infraa. Onkin välttämätöntä, että kuluvalla hallituskaudella tehtyjä lisäpanostuksia liikenneväylien kunnossapitoon jatketaan. Metsäteollisuus pitää erinomaisina parlamentaarisen työryhmän ehdotuksia vähintään 300 miljoonan euron vuotuisesta lisäpanostuksesta tiestön ja ratojen kunnossapitoon ja 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman käyttöönotosta.

Metsäteollisuuden keskeiset kommentit tieliikennelakiin koskevat kuormausmääräyksiin, kuormaulottumaan ja yhdistelmien enimmäismittoihin liittyviä pykäliä *107§ Yleiset kuormaussäännökset*, *111§ Kuormaukseen käytettävän ajoneuvon tai työvälineen kuljetus, 112§ Ajoneuvolle sallitun mitan ylittävä kuorma, 125§ ETA-valtiossa rekisteröidyn tai käyttöönotetun auton, perävaunun ja niiden yhdistelmän suurin sallittu pituus sekä 192 § Eräitä ajoneuvoja ajoneuvoyhdistelmiä koskevat poikkeukset.* Lisäksi metsäteollisuus haluaa nostaa esille pykälät 120§ ja 121§, jotka koskevat muun muassa metsätalouskäytössä olevia traktoreita.

Lakiesityksen 107§:ssä ehdotetaan muun muassa, että kuorma saisi ajoneuvolle tai ajoneuvoyhdistelmälle sallitun pituuden rajoissa ulottua ajoneuvon edessä enintään 1 metriä ja takana enintään 2 metriä ajoneuvon uloimman osan ulkopuolelle.
111§ antaisi mahdollisuuden kuljettaa tavarankuljetukseen tarkoitetun ajoneuvon lastauksessa ja kuorman purussa tarvittavaa moottorityökonetta tai työvälinettä, vaikka ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän yleisesti sallittu pituus ylittyisi. 112§:n mukaan ajoneuvon kuorma saisi jatkossa ylittää ajoneuvolle yleisesti sallitun suurimman

pituuden myös, kun ajoneuvoon on kytketty perävaunu. Ylitys sallittaisiin myös pelkälle vetoautolle ajoneuvoyhdistelmän kuormaamiseen ja kuorman purkuun liittyvissä lyhyissä siirroissa. 125 §:ssä ehdotetaan, ettei auton ja perävaunun sekä niiden muodostaman ajoneuvoyhdistelmän suurimpia sallittuja pituuksia muutettaisi, mutta ajoneuvojen rakenteesta riippuvat suurimmat sallitut pituudet esitettäisiin lain liitetaulukossa. Ao. arvot koskisivat sekä kuormattuja että kuormaamattomia ajoneuvoja, ja niistä voisi poiketa erikoiskuljetuksissa sekä lain 111 ja 112 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Metsäteollisuus pitää erittäin hyvinä pykälien 107, 111, 112 ja 125 ehdotuksia, jotka mahdollistavat pitkän puutavaran tai useamman tukkinipun kuljettamisen puutavarayhdistelmän vetoautossa sekä sen, että nosturia ei lasketa osaksi 'varsinaista' kuormapituutta.

112§:n osalta lakiesityksessä jää auki, miten lyhyt siirto määritellään. Metsäteollisuus kannattaa joustavaa määritelmää. Toimialan raakapuukuljetuksissa voi joskus esimerkiksi keliolosuhteiden takia olla tarpeen ajaa hankalasta paikasta pidemmänkin matkaa nupilla vaikkapa välivarastoon, josta kuorma lähtee yhdistelmällä eteenpäin.

Metsäteollisuus kannattaa 192 §:n ehdotuksia, joiden mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto voisi jatkossakin hyväksyä liikenteeseen myös ajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä, joka ei täytä 116–132 §:ssä säädettyjä enimmäismittoja tai -massoja. Nykyistä ajoneuvojen käyttöasetuksen 52§:ä vastaava valtuus on mahdollistanut HCT-pilottihankkeen, jonka puitteissa metsäteollisuuden raakapuu- ja hakekuljetuksiin on myönnetty 10 kokeilulupaa. Lisäksi metsäteollisuuden tuotteita kuljetetaan tuotekuljetuksiin suunnitelluissa erityyppisissä HCT-yhdistelmissä. Alustavien tutkimustulosten mukaan painavammat yhdistelmät tehostavat kuljetuksia ja voivat vähentää polttoaineenkulutusta yhdistelmästä riippuen jopa 20 prosenttia kuljetettua tonnia kohti. Vaikka metsäteollisuuden tavoite on saada yli 76-tonniset yhdistelmät pysyväksi käytännöksi ainakin erikseen nimetyillä reiteillä, toimiala pitää tärkeänä vastaavantyyppisen kokeilukulttuurin jatkumista.

Pykälissä 120 ja 121 on ehdotukset ETA-valtiossa rekisteröityyn traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon massasta maa- ja metsätalouskäytössä sekä muussa käytössä. 121§:n mukaan kytkentämassaltaan yli 10 tonnin traktorin perävaunun käyttäminen olisi kaupallisissa kuljetuksissa edelleen mahdollista vain liikennetraktoriin kytkettynä. Metsäteollisuuden näkemyksen traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon enimmäismassan ei tule riippua traktorin käyttötarkoituksesta. Tieliikennelain tulee mahdollistaa yli 10 tonnin perävaunun kytkeminen myös muuhun kuin liikennetraktorikäytössä olevaan kalustoon.

Metsäteollisuus ry

Outi Nietola
logistiikkapäällikkö